

РЕШЕНИЕ

№ 7305

гр. София, 16.12.2020 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43
състав**, в публично заседание на 28.10.2020 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **2068** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/. Делото е образувано по искова молба на Г. Г. К. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] с която е предявен иск срещу Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица]I № 5 за заплащане на обезщетение в размер общо на 5000 лева, ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска до окончателното плащане. Обезщетението е за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразно бездействие на служители на ответника. В исковата молба се твърди, че ищецът е бил обявен за издиравне без основание, което го е поставило в унижително положение, в нарушение на чл. 1 чл. 4 и чл. 47 от Харта на основните права на ЕС. На 13.02.2020г. Г. К. посетил КАТ с цел подаване на документи за смяна на талон за МПС. Служителката на гише № 45 му съобщила, че лична карта № [ЕГН], издадена на 07.11.2011г. от СДВР е невалидна, въпреки, че срокът ѝ изтича на 07.11.2021г. Завела го при дежурния офицер, който го попитал къде е пребивавал последните 3 години, дали не се е укривал и дали не е избягал от ареста или затвора. Служителят го уведолил, че личната му карта е невалидна и той е обявен за издирване. Ищецът много се притеснил, стресирал, уплашил и загубил доверие в органите на СДВР. Почувствал се унижен за пореден път. Претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в страх, несигурност и депресия. Периодът за който се претендира обезщетението, видно от протокола от съдебно заседание от 15.07.2020г. е от датата на задържане на 21.04.2017г. до 14.02.2020г. В хода на съдебното производство исканията се

поддържат от адв.А., който посочва, че е налице прекомерно забавяне на действията на служителите на ответника, което се е отразило негативно на възможностите за работа и пълноценен живот, както и на здравословното състояние. Ищецът лично заявява, че се чувствал зле, приемал е медакimenti, за да може да заспи. Намерил си работа и иска да подреди живота си.

Ответникът – Столична дирекция на вътрешните работи, чрез упълномощения си процесуален представител, в писмен отговор на исковата молба, в хода на съдебното производство и в писмени бележки оспорва изцяло предявената претенция по основание, по размер и по допустимост. Прави възражения, че не се доказва фактическият състав на отговорността по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ, че неимуществените вреди не са доказани, както и незаконосъобразно действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, които да са отменени по съответния ред. Не се доказва, че личната карта е била обявена за невалидна, ищецът е обявен и впоследствие снет от издирване. При условие на евентуалност счита, че претендираният размер на обезщетението е завишен по критериите за справедливост по чл. 52 от ЗЗД. Прави възражение за прекомерност на адвокатското възнаграждение.

Прокурор Г. от СГП дава заключение, че искът е неоснователен и недоказан. Не е осъществен фактическият състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Административен съд София - град, I отделение, 43 състав, след като взе предвид направените в исковата молба твърдения, изразеното становище на пълномощника на ответника и това на представителя на СГП и въз основа на приетите по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

На 10.02.2011г. Г. Г. К. подава заявление за издаване на документ за самоличност на български гражданин, ведно с декларация за загубена/открадната лична карта. По заявлението му е издадена лична карта №641932672.

На 04.11.2011г. отново подава заявление за издаване на документ за самоличност, ведно с декларация за липсата на предходно издадената лична карта. По заявлението е издадена лична карта №[ЕИК]/07.11.2011г. със срок на валидност до 07.11.2021г.

В АИС БДС има вписана забрана за напускане на РБ от дата 15.11.2017г. до отпадане на основанието за това, на основание чл. 68 от НПК във връзка с чл.153А от НПК по искане на СГП във връзка с прокурорска преписка 9791/2017г. на СГП.

В изпълнение на указанията за доказателствената тежест в процеса ищецът е представил удостоверение рег. № R. – 4454/18.08.2020г., издадено от отдел „БДС“ СДВР, видно от което, статусът на лична карта №642946830/07.11.2011г. е обявен на 21.04.2017г. за „отнет/иззет“ по причина на „задържане под стража“, като личната карта е останала на съхранение в сектор „Арести“ до освобождаване на лицето. Статусът на личната карта е възстановен на „валиден“ документ на 14.02.2020г. Възстановяването на статуса е настъпило в резултат на получено писмо с езд. №2406/13.02.2020г. по описа на сектор „Арести“ при ОСИН – С. към ГДИН за извършеното на 12.12.2017г. освобождаване на Г. Г. К. и връщане в негово владение на личната му карта.

В хода на съдебното производство са разпитани свидетелите И. П. Д. и М. А. К., показанията на които съдят кредитира изцяло като обективни и непротиворечиви. Свидетелят Д. е придружавал Г. К. в КАТ, когато същият е бил уведомен, че личната му карта е невалидна. Свидетелят установява промяна в психичното състояние на ищеца, който се притеснил, излязъл от сградата на КАТ променен, затворил се в себе

си, разделил се с приятелката си. Преживяните негативни емоции и причинната връзка със случилото се в КАТ на 13.02.2020г. се потвърждават и от показанията на свидетелката М. К.. Тя е бившата приятелка на Г. К., с когото се разделила през месец април 2020г. След случая ищецът преживял силен шок, мислел си, че е издирван, започнал да пие успокоителни, затворил се в себе си, отказвал да се храни, отслабнал с 10 кг., постоянно бил притеснен. Промяната в поведението на бившия си приятел свидетелката отчасти свързва и със задържането му под стража през месец април 2017г.

От правна страна: Искът е допустим. Предявен е заедно с оспорване на законосъобразността на действия и бездействия на служители на ответника при упражняване на административна дейност, в съответствие с чл. 204, ал. 4 от АПК и срещу юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт се твърди, че са причинени вредите. Ищецът е активно легитимиран и твърди, че е претърпял неимуществени вреди.

Разгледан по същество, искът е частично основателен.

В чл. 7 от Конституцията на Република България е предвидено, че държавата отговаря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица. Този принцип е залегнал и в разпоредбата на чл. 203 от АПК, съгласно която исковете за обезщетения за вреди, причинени на граждани или юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица, се разглеждат по реда на тази глава, а за неуредените въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Държавата и общините носят отговорност за вреди, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Активно легитимирана страна по иска по чл. 203 от АПК, може да бъде всяко лице, което твърди, че е претърпяло вреди, в следствие на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на държавни и общински органи и длъжностни лица. Този иск представлява автономно средство за защита на частноправните субекти срещу несъобразена със закона административна дейност. Те обаче следва да докажат претърпените вреди, техния характер и размер и най-вече, че вредоносният резултат е в пряка причинно-следствена връзка с противоправното поведение на държавен или общински орган или длъжностно лице, при или по повод на изпълнението на административната дейност. Наличието на тези предпоставки е условие за ангажиране на отговорността на държавата и съответно присъждане на обезщетение.

В случая е налице първият елемент от фактическия състав на отговорността по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Вредите се претендират от незаконосъобразно бездействие на служители на СДВР, в чиито служебни копметентности е поддържане на актуалността и достоверността на данните в информационните фондове, свързани с българските лични документи. Ищецът е с постоянно местожителство на територията на [населено място], поради което отговорността за издаване на личната карта, вписване и поддържане на данните в Националния регистър на българските лични документи е на СДВР. От издаденото удостоверение рег. № R. – 4454/18.08.2020г. от отдел „Български документи за самоличност“ на СДВР е видно, че лична карта с №[ЕИК], издадена от СДВР е обявена в информационната система за „отнета/иззета“ на 21.04.2017г. по причина на „задържане под стража“. Вписването на това първо

обстоятелство е законосъобразно. На 12.12.2017г. Г. К. е освободен и личната му карта е върната. Връщането на личната карта не е вписано своевременно в информационната система на СДВР. Видно от удостоверението, статусът на лична карта №[ЕИК] е възстановен на „валиден“ документ на дата 14.02.2020г. За периода от 12.12.2017г. до 14.02.2020г. е налице незаконосъобразно бездействие на служители на ответника, отговорни за поддържането на информационната база с данните за българските документи за самоличност. Бездействието се изразява в неотразяване за период от повече от две години на актуалния статус на личната карта, издадена на Г. К.. Данните от удостоверението доказват твърденията в исковата молба и показанията на свидетеля И. Д., че при посещение в КАТ на 13.02.2020г. ищецът е бил информиран за съществуващ проблем с неговата лична карта, която в официалния информационен масив на СДВР е била с неправилно вписан статус. За периода от 12.12.2017г. до 14.02.2020г. статусът на личната карта „отнет/иззет“ е бил неправомерно, незаконосъобразно вписан в информационния масив на СДВР, като отстраняването на грешката е извършено на 14.02.2020г., след констатиране на проблема при посещението в КАТ, две години и два месеца след дължимото законосъобразно поведение от страна на администрацията. Налице е незаконосъобразно бездействие при и по повод осъществяване на административна дейност. Не се доказва твърдението в исковата молба, че Г. К. е бил обявен за издирване, без наличие на законови основания за това. Няма данни ищецът да е бил издирван и това да е вписано в информационните масиви на МВР.

Вторият елемент от фактическия състав на отговорността е причиняване на вреди, като се претендират настъпили неимуществени вреди. За доказване на направените твърдения, съдът допусна до разпит двама свидетели. Свидетелите Д. и К. дават показания, че ищецът се притеснил, бил стресиран, затворил се в себе си, не искал да излиза, разделил се с приятелката си. Преживял силен шок, мислел си, че е издирван, започнал да пие успокоителни, отказвал да се храни, отслабнал с 10 кг., постоянно бил притеснен. Свидетелските показания доказват негативни психични преживявания, съставляващи неимуществени вреди.

По отношение на третия елемент от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ – причинно – следствената връзка, съдът счита, че част от вредите са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка със задържането през април 2017г., видно от показанията на свидетелката К.. За описаните негативни промени в поведението и психичното състояние на ищеца по показанията на Д. може да се направи извод, че изцяло са в пряка и непосредствена причинно – следствена връзка с незаконосъобразното бездействие на служителите на ответника по заличаване на неверния статус на документа за самоличност.

Претърпените неимуществени вреди от незаконосъобразното бездействие на служителите на ответника следва да бъдат обезщетени, тъй като са налице всички законови основания за реализиране на отговорността на държавата в лицето на компетентната административна структура. Съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетението за неимуществени вреди се определя по справедливост. В разглеждания казус, съдът намира, че следва да се вземе предвид и обстоятелството, че установените психически страдания не са настъпили само от незаконосъобразното административно бездействие, а и от предходното задържане на лицето. Несъмнено периодът на бездействие е дълъг, но конкретните претендирани и доказани вреди от бездействието са за кратък период от време, непосредствено след посещението в КАТ, като

проблемът е бил отстранен на следващия ден. Вредите не са със значителен интензитет и тежест, засегнали са, но не са повлияли съществено на ежедневието на ищеца. При съобразяване на вида, интензитета и продължителността на претърпените от Г. К. неимуществени вреди – психически дискомфорт и страдания, установени на основание събраните по делото доказателства, съдът намира, че обезщетение в размер на 400 лева се явява обосновано и справедливо. Исковата претенция над сумата от 400 лева до 5000 лева следва да бъде отхвърлена като неоснователна и недоказана. Върху определената сума за обезщетение се дължи и претендираната законна лихва от датата на предявяване на иска на 21.02.2020г. до окончателното плащане.

Воден от горното и на основание чл. 203 от АПК, във връзка с чл. 1, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, Административен съд София - град, I отделение, 43 състав,

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи с адрес [населено място], [улица] № 5 да заплати на Г. Г. К. от [населено място],[жк], бл. 528Ает. 8, ап. 22 сума в размер на 400 /четирисотин/лева, ведно със законната лихва от 21.02.2020г. до окончателното плащане като обезщетение за претърпени неимуществени вреди от незаконосъобразното бездействие в периода от 12.12.2017г. до 14.02.2020г. по отразяване в информационните масиви на МВР на актуален статус на лична карта. ОТХВЪРЛЯ претенцията до пълния ѝ размер от 5000 лева като неоснователна и недоказана.

Решението подлежи на обжалване в 14 - дневен срок от съобщаването му на страните, с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България.

СЪДИЯ: